

Kairos Palestina: Tiesos Momentas

Tikėjimo, vilties, ir meilės žodis iš pačios
kenčiančios Palestinos širdies

Versta iš: *Kairos Palestine, A Moment of Truth: A word of faith,
hope, and love from the heart of Palestinian suffering*
[Betliejus: 2009, pirmas leidimas]

Palestina.lt

Patriarchai ir bažnyčių vadovai

Jeruzalė

Mes girdime mūsų vaikų verksmą

Mes, patriarchai ir Jeruzalės bažnyčių vadovai, girdime vilties šauksmą, sklindantį iš mūsų vaikų šiais sudėtingais laikais, kuriais vis dar gyvename Šventojoje Žemėje. Palaikome šį šauksmą; palaikome mūsų vaikų tikėjimą, viltį, meilę ir ateities viziją. Taip pat palaikome kreipimąsi į visus tikinčiuosius, kartu ir Izraelio ir Palestinos politinius lyderius, tarptautinę bendruomenę ir visas pasaulio bažnyčias, kad paspartintume taiką, teisingumą ir susitaikymą šioje Šventojoje Žemėje. Prašome Dievo palaiminti visus savo vaikus ir įduoti jiems daugiau jėgų, kad jie galėtų sėkmingai prisidėti prie mūsų bendruomenės vystymosi. Mūsų meilės, pasitikėjimo, teisingumo ir taikos bendruomenės.

Palaimintasis Patriarchas Teofilas III (Graikų ortodoksų bažnyčia)

Palaimintasis Patriarchas Fouad Twal (Lotynų Bažnyčia)

Palaimintasis Patriarchas Torkom Manougian (Armėnų ortodoksų bažnyčia)

Pastorius Tėvas Pierbattista Pizzaballa (Šventosios Žemės Globa)

J.E. Arkivyskipas Dr. Anba Abraham (Koptų bažnyčia)

J.E. Arkivyskipas Mar Sverios Malki Murad (Sirijos ortodoksų bažnyčia)

J.E. Arkivyskipas Paul Nabil Sayaha (Maronitai)

J.E. Arkivyskipas Abba Mathaious (Etiopija)

J.E. Arkivyskipas Joseph-Jules Zerey (Graikų katalikų bažnyčia)

Vyskupas Gregor Peter Malki (Sirijos katalikų bažnyčia)

Vyskupas Munib A. Younan (Liuteronų bažnyčia)

Vyskupas Suheil Dawani (Anglikonų bažnyčia)

Vyskupas Raphael Minassian (Armėnų katalikų bažnyčia)

Jeruzalė, 2009 m. gruodžio 15 d.

Kairos Palestina

Šis dokumentas yra Palestinos krikščionių žodis pasauliui apie tai, kas vyksta Palestinoje. Jis rašomas metu, kuriuo norime matyti Dievo malonės šlovę šioje žemėje ir šios žemės žmonių kančiose. Tokia dvasia šis dokumentas kreipiasi į tarptautinę bendruomenę su prašymu palaikyti palestiniečius, kurie jau daugiau nei šešis dešimtmečius gyvena priespaudoje, kentėdami trėmimus ir kitas kančias, tarp jų – apartheidą. Kančios tęsiasi, o tarptautinė bendruomenė tylėdama žiūri į Palestinos okupantą – Izraelį. Mūsų žodis yra vilties šauksmas, sklindantis su meile, malda ir tikėjimu Dievą. Pirmiausia mes jį adresuojame patys sau, o tada ir visoms bažnyčioms ir visiems pasaulio krikščionims, kuriuos prašome pasipriešinti neteisybei ir apartheidui, raginame dirbti teisingos taikos mūsų regione labui, kviečiame iš naujo peržiūrėti teologijas, kurios pateisina nusikaltimus, vykdomus prieš mūsų žmones ir žemės nuosavybės teisių atėmimą.

Šiame istoriniame dokumente mes, Palestiniečiai Krikščionys, skelbiame, kad karinė mūsų žemės okupacija yra nuodėmė prieš Dievą ir žmoniją, ir kad bet kokia teologija, įteisinanti šią okupaciją, yra atitolusi nuo krikščionybės mokymų. Nes tikroji krikščionybės teologija yra meilės teologija, solidarumo su engiamaisiais teologija; ji siekia teisingumo ir lygybės tarp visų žmonių.

Šis dokumentas neatsirado spontaniškai; nėra jis ir atsitiktinumas. Tai ne teorinė teologinė studija ar mokslinis pranešimas; tai tikėjimo ir darbo dokumentas. Jo svarba kyla iš nuoširdaus žmonių susirūpinimo išreiškimo šiuo istoriniu momentu, kuriame gyvename. Jis siekia pateikti faktus drąsiai ir nedviprasmiškai; pagrindžia, kad tik Izraelio vykdomos Palestinos okupacijos ir visų diskriminacijos formų pabaiga yra tas sprendimas, kuris atves prie teisingos ir tvarios taikos su nepriklausoma Palestinos valstybe ir jos sostine Jeruzale. Šis dokumentas taip pat reikalauja, kad visi žmonės, politiniai lyderiai bei sprendimų priėmėjai darytų spaudimą Izraeliui ir imtųsi teisiųjų priemonių priversti Izraelio valdžios organus užbaigti priespaudą ir tarptautinės teisės nepaisymą. Šis dokumentas taip pat laikosi aiškios pozicijos, kad nesmurtinis pasipriešinimas šiai skriaudai ir neteisybei – Izraelio okupacijai – yra kiekvieno palestiniečio, įskaitant krikščionis, teisė ir pareiga.

Šio dokumento autoriai prie jo dirbo daugiau nei metus; maldoje ir diskusijose, vedami tikėjimo Dievą ir meilės žmonėms, priimdami patarimus iš draugų – palestiniečių, arabų ir kitų tarptautinės bendruomenės narių. Esame dėkingi savo draugams už jų mums parodytą solidarumą.

Mes, palestiniečiai krikščionys, tikimės, jog šis dokumentas taps lūžio momentu, kai visi taiką mylintys pasaulio žmonės, o ypač – mūsų krikščionys broliai ir seserys, sutelks pastangas. Taip pat tikimės, kad šis dokumentas sulauks teigiamų reakcijų ir stipraus palaikymo, kaip kad nutiko su Pietų Afrikos Kairos Dokumentu 1985 metais, kai jis įrodė galįs būti svarbiu įrankiu kovoje prieš engimą ir okupaciją. Mes tikime, kad išsilaisvinimas iš okupacijos pančių yra visų mūsų regiono žmonių bendras interesas – todėl, kad problema yra ne tik politinė; ji naikina žmonių gyvenimus.

Meldžiame Dievą įkvėpti mus visus, o ypač politinius lyderius, rasti kelią, vedantį į teisybę ir lygybę, ir suprasti, kad tai – vienintelis kelias link tikros taikos, kurios visi ieškome.

Dėkojame.

Palaimintasis Patriarchas Michel Sabbah
J. Eminencija Arkivyskupas Atallah Hanna
Pastorius Dr. Jamal Khader
Pastorius Dr. Rafiq Houry
Pastorius Dr. Mitri Raheb
Pastorius Dr. Naim Ateek

Pastorius Dr. Yohana Katanacho
Pastorius Fadi Diab
Dr. Jiries Houry
Cedar Duaybis
Nora Kort
Lucy Thaljieh

Nidal Abu El Zuluf
Yusef Daher
Rifat Kassis
(koordinatorius)

Pastaba: Pilną pasirašiusiųjų sąrašą rasite internete adresu <https://kairospalestine.ps>

Tiesos Momentas

Tikėjimo, vilties, ir meilės žodis iš pačios kenčiančios Palestinos širdies

Įvadas

Mes, grupė palestiniečių krikščionių, po maldos, apmąstymų ir nuomonių apsikeitimo, šaukiame iš mūsų kenčiančios žemės, Izraelio okupuotos, šaukiame vilties šauksmą, kai nebėra jokios vilties, pilną maldos ir tikėjimo viską stebinčiu Dievu šauksmą Dieviškoje Apvaizdoje, visiems Šventosios Žemės gyventojams skirtą šauksmą. Įkvėpti Dievo meilės visiems ir kiekvienam, Dieviškosios būties visų žmonių istorijoje ir, tam tikru būdu, mūsų šalies istorijoje, mes skelbiame savo žodį, paremtą krikščioniškuoju tikėjimu ir mūsų Palestinos bendrumu – tikėjimo, vilties ir meilės žodį.

Kodėl dabar? Todėl, kad pasiekėme aklavietę Palestinos žmonių tragedijoje. Sprendimų priėmėjai pasitenkina šio tokio krizės valdymu, bet neįsipareigoja tikrajam darbui – rasti būdų šią krizę išspręsti. Tikinčiųjų širdys pripildytos skausmo ir klausimų: ką daro tarptautinė bendruomenė? Ką daro politiniai lyderiai Palestinoje, Izraelyje ir arabų šalyse? Ką daro Bažnyčia? Problema ne tik politinė. Žmonės yra naikinami, ir Bažnyčiai tai turėtų rūpėti.

Kreipiamės į mūsų brolius ir seseris, šios žemės Bažnyčių narius. Kreipiamės kaip krikščionys, kaip palestiniečiai, į mūsų religinius ir politinius lyderius, į mūsų palestiniečių visuomenę ir į Izraelio visuomenę, į tarptautinę bendruomenę, ir į visus mūsų krikščionis brolius ir seseris visame pasaulyje.

1. Realybė

1.1 „Jie sako: „Taika, Taika“, kai nėra taikos“ (Jer. 6:14). Šiomis dienomis visi tik ir kalba apie taiką Artimuosiuose Rytuose ir vadinamąjį Taikos Procesą. Tačiau ligšiol tai tik žodžiai; realybė – tai Izraelio okupuojama Palestinos žemė, atėmimas mūsų laisvės ir viso to rezultatai:

1.1.1 Atskirties Siena, kurią Izraelis baiginėja statyti Palestinos teritorijoje (kurios didelė dalis buvo konfiskuota specialiai šiam tikslui), pavertė mūsų miestus ir kaimus kalėjimais, atskyrė juos vieną nuo kito, paliko tik išsibarsčiusius ir išskaidytus kantonus. Gazos ruože žmonės gyvena nežmoniškais sąlygomis, po Izraelio blokada, atskirti nuo kitų Palestinos teritorijų; situacija dar labiau pablogėjo po kraupaus karo, kurį Izraelis Gazoje surengė 2008 m. gruodį – 2009 m. sausį.

1.1.2 Izraelio kolonijos siaubia ir niokoja mūsų žemę Dievo vardu ir prievartos vardu; kontroliuoja mūsų gamtos išteklius, įskaitant vandenį ir žemės ūkiui skirtą žemę, atimdamos iš šimtų tūkstančių palestiniečių jų teisėtą pragyvenimą ir tapdamos kliūtimi bet kokiam politiniam sprendimui.

1.1.3 Realybė yra kasdienis pažeminimas, kurį esame verčiami patirti kariniuose kontrolės postuose eidami į darbą, mokyklą ar ligoninę.

1.1.4 Realybė yra šeimos narių atskyrimas vienas nuo kito; ypač kai vienas iš sutuoktinių neturi Izraelio asmens dokumentų, šeimyninis gyvenimas tūkstančiams palestiniečių tampa neįmanomas.

1.1.5 Religijos laisvė yra griežtai ribojama; laisvė aplankyti šventas vietas neigiama saugumo pretekstais. Jeruzalė ir jos šventos vietos yra nepasiekiamos daugeliui Vakarų Kranto ir Gazos ruožo krikščionių ir musulmonų. Net ir Jeruzalės gyventojai susiduria su sunkumais per religines šventes. Kai kuriems mūsų arabų dvasininkams nuolat užkertamas kelias aplankyti Jeruzalę.

1.1.6 Tremtiniai taip pat yra dalis mūsų realybės. Dauguma jų vis dar gyvena laikinose stovyklose itin sunkiomis sąlygomis. Karta po kartos jie laukia savo teisės sugrįžti. Koks bus jų likimas?

1.1.7 O kaip įkalintieji? Tūkstančiai kalinių, nykstančių Izraelio kalėjimuose, yra dalis mūsų realybės. Izraelio valdžia verčia kalnus ir judina Žemę vieno savo kalinio išlaisvinimui; o tūkstančiai palestiniečių kalinių – kada jie atgaus laisvę?

1.1.8 Jeruzalė yra mūsų realybės širdis. Ji – ir taikos simbolis, ir konflikto ženklas. Atskirties Siena atskiria palestiniečių rajonus, o Jeruzalė vis tuštėja savo palestiniečių gyventojų, krikščionių ir musulmonų. Jų asmens dokumentai konfiskuojami, o tai reiškia, kad jie praranda teisę gyventi Jeruzalėje. Jų namai nugriaunami arba neteisėtai atimami. Jeruzalė, susitaikymo miestas, tapo diskriminacijos ir atskyrimo miestu; kovos, ne taikos miestu.

1.2 Taip pat dalis šios realybės yra tarptautinės teisės ir tarptautinių susitarimų nepaisantis Izraelis, kaip ir arabų šalių bei tarptautinės bendruomenės paralyžius tokios paniekos teisei akivaizdoje. Žmogaus teisės kasdien pažeidinėjamos, tačiau, nepaisant nesuskaičiuojamų vietinių ir tarptautinių žmogaus teisių organizacijų ataskaitų ir pranešimų, skriauda tęsiasi.

1.2.1 Izraelio palestiniečiai, taip pat kentę istorinę neteisę, patiria diskriminaciją nepaisant to, kad jie yra Izraelio piliečiai su visomis teisėmis ir pareigomis. Jie vis dar laukia momento, kai galės džiaugtis pilnomis teisėmis ir lygybe, kaip kiti piliečiai.

1.3 Emigracija yra dar vienas mūsų realybės elementas. Jokios vizijos ar taikos ir laisvės vilties žiupsnelio nebuvimas verčia jaunas žmones, krikščionis ir musulmonus, emigruoti. Taip mūsų žemė netenka paties svarbiausio resurso – išsimokslinusio jaunimo. Vis mažėjantis krikščionių skaičius Palestinoje yra viena iš daugelio pavojingų pasekmių – konflikto pasekmių, o taip pat ir vietinio ir tarptautinio paralyžiaus ir nesugebėjimo rasti išsamaus problemos sprendimo.

1.4 Šios realybės kontekste Izraelis teisingai savo veiksmus – okupaciją, kolektyvinę bausmę ir įvairiausių formų veiksmus prieš palestiniečius – kaip savigyną. Mūsų nuomone, tokie pasiteisinimai yra aukštesnį kojom apverčiama realybė. Taip, egzistuoja palestiniečių rezistencija, pasipriešinimas okupacijai. Tačiau jei nebūtų okupacijos, nebūtų ir pasipriešinimo jai, nebūtų baimės ir nesaugumo jausmo. Mes situaciją suprantame taip. Todėl raginame izraeliečius užbaigti Palestinos okupaciją. Tik tuomet jie pamatys naują pasaulį, kuriame nebus baimės ir grėsmių, o tik saugumas, teisingumas ir taika.

1.5 Palestiniečių atsakas į šią realybę buvo įvairus. Kai kurie reagavo dalyvaudami derybose – tai buvo oficiali Palestinos savivaldos institucijų pozicija, bet taikos proceso ji į priekį nenuvedė. Kai kurios politinės partijos ėmėsi ginkluoto pasipriešinimo. Izraelis savo ruožtu tai panaudojo kaip pretekstą apkaltinti palestiniečius terorizmu ir tokiu būdu sugebėjo iškreipti tikrovę: neva tai esąs Izraelio karas su terorizmu, o ne visiškai teisėta palestiniečių rezistencija Izraelio okupacijai, siekiant ją užbaigti.

1.5.1 Tragedija dar pablogėjo dėl vidinių konfliktų tarp pačių palestiniečių ir Gazos ruožo atskyrimo nuo likusių Palestinos teritorijų. Tačiau verta paminėti tai, kad, nepaisant vidinio palestiniečių susiskaldymo, tarptautinė bendruomenė už tai turi didelę atsakomybę, nes būtent ji atsisakė pozityviai priimti palestiniečių valią, išreikštą demokratiniais rinkimais 2006 m.

Darkart kartojame, kad mūsų krikščioniškas žodis šioje katastrofoje yra tikėjimo, vilties ir meilės žodis.

2. Tikėjimo žodis

Mes tikime vieną Dievą, gerą ir teisingą Dievą

2.1 Mes tikime Dievą, vieną Dievą, visatos ir žmonijos Kūrėją. Tikime gerą ir teisingą Dievą, kuris myli kiekvieną savo kūrinį. Tikime, kad kiekvienas žmogus yra sukurtas pagal Dievo atvaizdą ir kad kiekvieno žmogaus orumas kyla iš Visagalio orumo. Tikime, kad šis orumas yra vienas ir tas pats visiems ir kiekvienam iš mūsų. Tai mums reiškia, čia ir dabar, būtent šioje žemėje, kad Dievas mus sukūrė ne tam, kad gyventume nesantaikoje ir konflikte, bet kad mylėtume vienas kitą ir gyventume žemėje, sukurtoje meile ir abipuse pagarba.

2.1.1 Taip pat tikime Dievo amžinu Žodžiu, Jo vienatinį Sūnų, mūsų viešpatį Jėzų Kristų, kurį Dievas atsiuntė pasaulio Gelbėtoju.

2.1.2 Tikime Šventąją Dvasią, kuri lydi Bažnyčią ir visą žmoniją jų kelionėje. Šv. Dvasia mums padeda suprasti Šventąjį Raštą – Senąjį ir Naująjį Testamentus – ir išreiškia jų vienybę, čia ir dabar. Šventoji Dvasia rodo Dievo Apsireiškimą žmonijai praeityje, dabartyje ir ateityje.

Kaip mes suprantame Dievo žodį?

2.2 Tikime, kad Dievas kalbėjo žmonijai čia, mūsų žemėje: „*Seniai Dievas kalbėjo mūsų protėviams daugeliu ir įvairiais būdais per pranašus, bet šiomis dienomis Dievas kalbėjo mums per Sūnų, kurį Dievas paskyrė įpėdiniu ir per kurį jis sukūrė pasaulius*“ (Heb. 1:1-2).

2.2.1 Mes, palestiniečiai krikščionys, tikime, kaip ir krikščionys visame pasaulyje, kad Jėzus Kristus atėjo išpildyti Įsakymo ir Pranašų. Jis yra Alfa ir Omega, pradžia ir pabaiga, ir jo šviesoje, vedami Šventosios Dvasios, mes skaitome Šventąjį Raštą. Mes apmąstome ir interpretuojame Šventąjį Raštą lygiai kaip Jėzus Kristus darė su dviem savo mokiniais pakeliui į Emausą. Kaip rašoma Evangelijoje pagal Luką, „*Ir, pradėjęs nuo Mozės, primindamas visus pranašus, jis aiškino jiems, kas visuose Raštuose apie jį pasakyta*“ (Lk 24:27).

2.2.2 Mūsų Viešpats Jėzus Kristus atėjo skelbdamas, kad Dievo Karalystė jau netoliese. Jis išprovokavo revoliuciją visos žmonijos tikėjime ir gyvenime. Jis atėjo su „*nauju mokymu*“ (Mk 1:27), suteikdamas naujos šviesos Senajam Testamentui ir jo temoms, kurios susijusios su mūsų krikščioniškuoju tikėjimu ir kasdieniu gyvenimu, tokiomis kaip pažadai, rinkimai, Dievo vaikai ir žemė. Mes tikime, kad Dievo Žodis yra gyvas Žodis, išryškinantis kiekvieną istorijos periodą, paaiškinantis tikintiesiems, ką Dievas sako čia ir dabar. Dėl šios priežasties yra absoliučiai nepriimtina transformuoti Dievo Žodį į akmenines raides, kurios iškraipo Dievo meilę ir Jo Apvaizdą abiejų tautų – žydų ir palestiniečių – gyvenimuose. Būtent tai ir yra didžioji fundamentalistinės Biblijos interpretacijos klaida, atnešanti mirtį ir destruktiją: kai Dievo Žodis paverčiamas akmeniu ir perduodamas iš kartos į kartą kaip mirusi raidė. Ši mirusi raidė tuomet naudojama kaip ginklas, kuriuo atimamos mūsų teisės mūsų pačių žemėje.

Mūsų kraštas turi visuotinę misiją

2.3 Mes tikime, kad mūsų kraštas turi visuotinę misiją. Šiame visuotiniame pažadų, žemės, rinkimų, Dievo žmonių reikšmė prasiplečia ir apima visą žmoniją, pradedant visais mūsų krašto žmonėmis. Šventosios Biblijos mokymų kontekste, Pažadėtoji Žemė niekad nebuvo politinė programa; tai buvo įžanga visuotiniam išsigelbėjimui. Tai buvo Dievo Karalystės žemėje pradžia.

2.3.1 Dievas atsiuntė pradininkus, pranašus ir apaštalus į šį kraštą, kad jie galėtų įvykdyti savo visuotinę misiją pasauliui. Šiandien šiame krašte turime tris pagrindines religijas – judaizmą, krikščionybę ir islamą. Mūsų žemė yra Dievo žemė, kaip ir visos kitos žemės pasaulyje. Ji šventa tiek, kiek joje yra Dievo, nes tik vienas Dievas yra šventas ir pašventintas. Tų, kurie čia gyvena, pareiga yra gerbti Dievo valią šiam kraštui. Mūsų pareiga yra jį išlaisvinti nuo blogio, neteisybės ir karo. Tai Dievo žemė ir todėl ji turi būti susitaikymo, taikos ir meilės žemė. Tai įmanoma. Dievas mus čia įkūrė kaip dvi tautas, ir Dievas mums suteikė sugebėjimą – jei turime valios – kartu joje gyventi ir gyventi teisingume ir taikoje; taip ji tikrovėje taps Dievo žemė: „*Žemė ir visa, kas joje, visas pasaulis ir visi, kas jame gyvena, yra Viešpaties*“ (Ps. 24:1).

2.3.2 Mūsų, palestiniečių krikščionių ir musulmonų, būtis šiame krašte yra ne atsitiktinė, o giliai įsišaknijusi šio krašto istorijoje ir geografijoje, stipri kaip ir bet kurios kitos tautos ryšys su jų gyvenama žeme. Skriauda buvo mus išvaryti. Vakarų šalys siekė atitaisyti šimtmečiais žydų patirtas skriaudas Europoje, bet tas skriaudas jos nusprendė atitaisyti mūsų sąskaita, mūsų žemėje. Vakarai bandė ištaisyti neteisybę, o rezultatas buvo nauja neteisybė.

2.3.3 Žinome, kad tam tikri teologai Vakaruose bando mūsų teisių pažeidimus teisinti bibliiniu ir teologiniu teisėtumu. Taip Biblijos pažadai, pagal šias interpretacijas, tapo grėsme mūsų egzistencijai. Evangelijų Geroji Naujiena mums tapo „mirties pranašu“. Raginame tuos teologus pagilinti savo apmąstymus apie Dievo Žodį ir atitaisyti savo interpretacijas, kad galėtų Dievo Žodyje pamatyti gyvenimo šaltinį visiems žmonėms.

2.3.4 Mūsų ryšys su šia žeme yra mūsų prigimtinė teisė. Tai ne tik ideologinis ar teologinis klausimas. Tai gyvenimo ir mirties klausimas. Yra tokių, kurie su mumis nesutinka, kurie net apibūdina mus kaip priešus – ir tik dėl to, kad mes aiškiai deklaruojame, jog norime savo žemėje gyventi kaip laisvi žmonės. Mūsų žemė okupuota ir mes kenčiame tik dėl to, kad esame palestiniečiai. Kaip palestiniečiai krikščionys, kenčiame nuo neteisingų kai kurių teologų interpretacijų. Susidūrus su šiais sunkumais, mūsų užduotis yra apsaugoti Dievo Žodį kaip gyvenimo, o ne mirties šaltinį – tam, kad Geroji Naujiena liktų tai, kas ji ir turi būti – geroji naujiena mums ir visiems. Susidūrę su tais, kurie grasina mūsų – krikščionių ir musulmonų palestiniečių – egzistencijai, mes atnaujiname savo tikėjimą Dievu, nes žinome, jog Dievo žodis negali būti mūsų pražūties šaltinis.

2.4 Dėl šių priežasčių, mes skelbiame, jog bandymai panaudoti Bibliją įteisinimui ar palaikymui neteisybe paremtų politinių pozicijų, primestų vieno žmogaus kitam, vienos tautos kitai tautai, tokie bandymai paverčia religiją ideologija ir atima iš Dievo Žodžio bet kokį šventumą, visuotinumą ir tiesą.

2.5 Taip pat skelbiame, kad Izraelio vykdoma Palestinos žemės okupacija yra nuodėmė prieš Dievą ir žmoniją, nes ji atima iš palestiniečių jų prigimtinę Dievo suteiktą žmogaus teises. Okupacija iškreipia Dievo atvaizdą kiekviename izraelietyje, kuris tapo okupantu, lygiai kaip ji iškreipia Dievo atvaizdą kiekviename palestinietyje, kuris gyvena okupacijoje. Skelbiame, kad bet kokia okupaciją pateisinti teologija, neva paremta Biblija, tikėjimu ar istorija, yra grėsmingai atitolusi nuo krikščioniškojo mokymo; ji skatina smurtą ir Dievo Visagalio vardu ragina šventajam karui, taip pajungdama Dievą laikiniams žmogaus interesams ir iškreipdama jo dievišką atvaizdą žmonėse, kurie gyvena politinio ir teologinio neteisingumo terpėje.

3. Viltis

3.1 Nepaisant net ir mažiausios teigiamų lūkesčių kibirkštėlės stokos, mūsų viltis išlieka stipri. Dabartinė situacija nežada jokio greito sprendimo ar okupacijos pabaigos. Taip, pagausėjo įvairių iniciatyvų, konferencijų, vizitų ir derybų, bet jos neatnešė jokių pokyčių mūsų situacijai ir kančioms. Net ir naujoji JAV pozicija padėti tašką šioje tragedijoje, paskelbta prezidento Obamos, mūsų realybėje nieko nepakeitė. Aiškūs Izraelio atsakas – bet kokio sprendimo atmetimas – nepalieka erdvės teigiamiems lūkesčiams. Tačiau nepaisant to, mūsų viltis lieka stipri, nes ji ateina iš Dievo. Tik Dievas yra geras, visagalys ir mylintis, ir Jo gerumas vieną dieną laimės prieš blogį, kuriame mes šiuo metu gyvename. Šventas Paulius sakė: „*Jei Dievas už mus, tai kas gi prieš mus?! (...) Kas gi mus atskirs nuo Kristaus meilės? Ar vargas? ar priespauda? ar persekiojimas? ar badas? ar nuogumas? ar pavojus? ar kalavijas? Parašyta: Dėl tavęs mes žudomi ištisą dieną, laikomi pjautinomis avimis. Nei aukštumos, nei gelmės, nei jokie kiti kūriniai negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Kristuje Jėzuje*“ (Rom. 8:31, 35, 36, 39).

Kokia vilties reikšmė?

3.2 Viltis mummyse visų pirmiausia reiškia mūsų tikėjimą Dievą; antra, tai mūsų geresnio gyvenimo lūkestis, nepaisant visko. Trečia, tai reiškia nesivaikyti iliuzijų – mes suvokiame, kad išsilaisvinimas dar ne mūsų rankose. Viltis – tai sugebėjimas matyti Dievą net ir apimtiems sunkumų, ir dirbti kartu su Šventąja Dvasia, kuri mummyse gyvena. Būtent iš čia mes semiamės stiprybės likti nepalaužiami, tvirti ir stengtis pakeisti realybę, kurioje gyvename. Viltis reiškia nepasiduoti blogiui; visuomet jam priešintis. Dabartyje ir ateityje nematome nieko, tik griuvėsius ir destruktiją. Kartu matome stiprią okupacijos ranką, didėjančią rasistinę atskyrimą, naujus įstatymus, kurie neigia mūsų egzistenciją ir žeidžia mūsų orumą. Matome pasimetimą ir susiskaldymą palestiniečių pusėje. Jei, nepaisant visko, mes priešinsimės šiai realybei ir sunkiai dirbsime, galbūt ta horizonte boluojanti absoliuti destruktija mūsų nesunaikins.

Vilties ženklai

3.3 Mūsų krašto Bažnyčia, jos lyderiai ir tikintieji, rodo tam tikrus vilties ženklus, nepaisant jos trūkumų ir susiskaldymo. Parapijų bendruomenės labai energingos; dauguma mūsų jaunimo yra aktyvūs taikos ir teisingumo apaštalai. Be individualaus atsidavimo, įvairios mūsų Bažnyčios institucijos tikėjimą palaiko gyvą ceremonijose, meilėje ir maldoje.

3.3.1 Tarp kitų vilties ženklų – vietiniai teologijos centrai, dažnas jų – su religiniu ir socialiniu charakteriu. Tokių mūsų Bažnyčiose turime daug. Visuotinė dvasia, net ir truputį dvejodama, vis dažniau pasirodo mūsų įvairių krikščionių Bažnyčių susitikimuose.

3.3.2 Prie šių centrų galime pridėti ir nesuskaičiuojamus tarp-religinio (krikščionybės – islamo) dialogo susitikimus, kuriuose dalyvauja religiniai lyderiai ir dalis tikinčiųjų bendruomenės. Negalime neigti, jog dialogas yra ilgas procesas, kurį tobulinti galima tik kasdienėmis pastangomis, kai kartu kenčiame ir gyvename tais pačiais lūkesčiais. Dialogas taip pat vyksta tarp trijų religijų – judaizmo, krikščionybės ir islamo – bei akademinio ir socialinio lygiu. Visi tokie susitikimai siekia sugriauti okupacijos mums primestas sienas ir priešintis iškreiptam kitos gyvos būtybės suvokimui mūsų brolių ir seserų širdyse.

3.3.3 Vienas didžiausių vilties ženklų – kartų tvirtumas, tikėjimas savo teisingumu ir atminties tęstinumas, kuris nepamiršta Nakbos (Katastrofos) ir jos reikšmės. Taip pat labai svarbus yra augantis suvokimas daugelyje pasaulio Bažnyčių ir jų siekis žinoti tiesą apie tai, kas vyksta Šventojoje Žemėje.

3.3.4 Būtina pastebėti ir tai, kad daugelyje savo žmonių matome ryžtą nugalėti praeities skriaudas bei apmaudą ir pasiruošti susitaikymui, kai teisingumas bus atkurtas. Auga visuomenės suvokimas, kad būtina atkurti palestiniečių politines teises; garsėja taiką ir teisingumą ginantys žydų ir izraeliečių balsai, kurie pasisako už teisingumo atkūrimą. Tiesa, šios teisingumo ir susitaikymo jėgos dar nesugebėjo pakeisti situacijos, bet jos turi įtakos ir galbūt gali sutrumpinti kančias ir paskubinti susitaikymą.

Bažnyčios misija

3.4 Mūsų Bažnyčia yra Bažnyčia žmonių, kurie meldžiasi ir tarnauja. Ši malda ir tarnystė yra pranašiška, vedanti Dievo balsą dabartyje ir ateityje. Visa, kas vyksta mūsų krašte, visi, kas čia gyvena, visi skausmai ir visos viltys, visos neteisybės ir visi bandymai sustabdyti šias neteisybes, yra dalis mūsų Bažnyčios maldos ir visų jos institucijų tarnystės. Dėkojame Dievui, kad mūsų Bažnyčia garsiai pasisako prieš neteisybę, nors yra norinčių ją matyti tyliai, užsidariusią savo religinėse apeigose.

3.4.1 Bažnyčios misija yra pranašiška: skelbti Dievo Žodį drąsiai, nuoširdžiai ir su meile; vietiniame kontekste, tarp kasdienių įvykių. Jei Bažnyčia renkasi pusę, ji visad palaiko engiamuosius; ji su jais, kaip kad Viešpats Jėzus Kristus stovėjo su kiekvienu varguoliu ir kiekvienu nusidėjėliu, kviesdamas juos atgailai, gyvenimui ir orumo atgaivinimui, nes šis jiems buvo Dievo duotas ir todėl niekas neturi teisės jo atimti.

3.4.2 Bažnyčios misija yra skelbti Dievo Karalystę – teisingumo, taikos ir orumo karalystę. Mūsų, gyvosios Bažnyčios, pašaukimas yra būti Dievo gerumo ir žmogaus orumo liudininkais. Mes kviečiami maldai, garsinti savo balsus, kuomet paskelbsime naują visuomenę, kurioje žmonės gyvena savo orume ir savo priešininkų orume.

3.4.3 Mūsų Bažnyčia byloja apie Karalystę, kuri negali būti siejama su jokia žemiška karalyste. Poncijui Pilotui Jėzus tarė ištis esąs karalius, bet „mano karalystė ne iš šio pasaulio“ (Jn 18:36). Šv. Paulius sako: „Iš tiesų Dievo karalystė nėra valgis ar gėrimas, bet teisumas, ramybė ir džiaugsmas

Šventojoje Dvasioje“ (Rom 14:17). Todėl religija negali būti palanki ar palaikyti jokio neteisingo politinio režimo, bet turi skatinti teisingumą, tiesą ir žmogaus orumą. Ji privalo dėti visas pastangas išvadyti visus režimus, kurie verčia žmones kentėti ir kurie žeidžia žmogaus orumą. Dievo Karalystė žemėje nepriklauso nuo jokios politinės orientacijos, nes ji didingesnė ir labiau visa apimanti nei bet kokia politinė sistema.

3.4.4 Jėzus Kristus tarė: „Nes Dievo karalystė jau yra tarp jūsų“ (Lk 17:21). Ši mūmyse ir tarp mūsų esanti Karalystė yra išsigelbėjimo paslapties pratęsimas. Tai Dievo būtis tarp mūsų ir mūsų jautimas tos būties visame, ką sakome ar darome. Būtent šioje Dieviškoje būtyje mes darysime viską, ką galime, kol teisingumas bus pasiektas šioje žemėje.

3.4.5 Žiaurios aplinkybės, kuriose Palestinos Bažnyčia gyvena ir tebegyvena, paskatino Bažnyčią išaiškinti savo tikėjimą ir geriau identifikuoti savo pašaukimą. Išstudijavę savo pašaukimą mes geriau jį pažinome visame šiame skausme ir kančioje: šiandien mes stiprūs savo meilėje, ne keršte; gyvenimo kultūroje, ne mirties. Tai – vilties šaltinis mums, Bažnyčiai ir pasauliui.

3.5 Prisikėlimas yra mūsų vilties šaltinis. Lygiai kaip Kristus pakilo pergalėje prieš mirtį ir blogį, mes irgi sugebame – kiekvienas šio krašto gyventojas sugeba – įveikti karo blogį. Mes liksime tvirta, aktyvia Bažnyčia – liudininke Prisikėlimo žemėje.

4. Meilė

Meilės įsakymas

4.1 Kristus mūsų Viešpats tarė: „Kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs taip mylėtumėte vienas kitą!“ (Jn 13:34). Jis mums parodė, kaip mylėti ir kaip elgtis su priešais. Jis sakė: „Jūs esate girdėję, jog buvo pasakyta: Mylėk savo artimą ir nekęsk priešo. O aš jums sakau: mylėkite savo priešus ir melskitės už savo persekiotojus, kad būtumėte savo dangiškojo Tėvo vaikai; Jis juk leidžia savo saulei tekėti blogiesiems ir geriesiems, siunčia lietų ant teisiųjų ir neteisiųjų. (...) Taigi būkite tokie tobuli, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas“ (Mt. 5:43-48).

Šv. Paulius taip pat yra pasakęs: „Niekam neatmokėkite piktu už pikta“ (Rom. 12:17). O Šv. Petras sakė: „Neatsilyginkite piktu už pikta ar keiksmu už keiksmą, bet, priešingai, laiminkite, nes ir patys esate pašaukti paveldėti palaiminimo“ (1 Pet. 3:9).

Rezistencija

4.2 Šis žodis aiškus. Meilė yra Kristaus mūsų Viešpaties įsakymas ir ji galioja ir draugams, ir priešams. Tai turi būti aišku aplinkybėse, kuriose privalome priešintis bet kokiam blogiui.

4.2.1 Meilė – tai Dievo veido regėjimas kiekviename žmoguje. Kiekvienas žmogus yra mano brolis ar sesuo. Tačiau regėti Dievo veidą kiekviename nereikia pritarti blogiui ar agresijai. Dievo meilė siekia ištaisyti blogį ir sustabdyti agresiją.

Izraelio okupacija yra agresija prieš Palestinos žmones; tai yra blogis, kuriam turi būti pasipriešinta. Tai blogis ir nuodėmė, kuriai būtina pasipriešinti ir ją sunaikinti. Pirmaeilė atsakomybė tai padaryti krenta ant pačių palestiniečių, gyvenančių okupacijoje. Krikščioniška meilė kviečia mus priešintis okupacijai. Tačiau meilė nugali blogį tik eidama teisingumo takais. Atsakomybę taip pat turi prisiimti ir tarptautinė bendruomenė, nes tarptautinė teisė reguliuoja santykius tarp žmonių. Galiausiai atsakomybė gula ir ant neteisybės kaltininkų pečių; jie privalo išsilaisvinti nuo juos užvaldžiusio blogio ir nuo skriaudos, kurią jie paskyrė kitiems.

4.2.2 Kai peržiūrime žmonijos istoriją, matome daugybę karų ir priešinimosi karui karu, smurtui – smurtu. Palestinos žmonės taip pat ėjo tuo pačiu keliu, ypač kovodami pirmosiomis Izraelio

okupacijos stadijomis. Tačiau Palestinos žmonės taip pat kovojo be smurto, ypač per pirmąją Intifadą (sukilimą). Mes suprantame, kad visos tautos privalo rasti naujų būdų savo santykiuose su viena kita ir savo konfliktų sprendimą. Jėga privalo duoti kelią teisingumui. Tai ypač liečia tuos, kurie yra kariniu požiūriu stipresni – pakankamai galingi primesti savo neteisybes ant silpnesniojo.

4.2.3 Mūsų, krikščionių, pasirinkimas prieš Izraelio okupaciją yra rezistencija, pasipriešinimas. Rezistencija yra krikščionio teisė ir pareiga. Tačiau tai yra meilės logikos vedama rezistencija. Tai kūrybinga rezistencija, nes ji privalo rasti būdų atkapstyti prieš žmogiškumą. Regėti Dievo atvaizdą prieš veide reiškia užsiimti pozicijas šios aktyvios vizijos kontekste, sustabdyti neteisybę ir priversti nusikaltėlių užbaigti savo agresiją, ir tuo būdu pasiekti taip geidžiamą tikslą: atgauti savo žemę, laisvę, orumą ir nepriklausomybę.

4.2.4 Kristus mūsų Viešpats paliko mums pavyzdį, kuriuo privalome sekti. Privalome priešintis blogiui, bet Kristus mus mokė, kad negalime blogiui priešintis blogiu. Tai sudėtingas įsakymas, ypač kai priešas pasiryžęs piktnaudžiauti ir atimti iš mūsų teisę pasilikti šioje žemėje. Tai sudėtingas įsakymas, tačiau jis gali pats sau vienas tvirtai stovėti prieš atviras okupanto deklaracijas, kurios neigia mūsų egzistavimą, ir daugybę pasiteisinimų, kuriuos okupantas naudoja siekdamas pratęsti mūsų okupaciją.

4.2.5 Pasipriešinimas okupacijos blogiui yra integruotas su krikščioniška meile, kuri atsisako blogio ir jį ištaiso. Ji priešinasi visoms blogio formoms meilės logika paremtais metodais ir naudoja visas energijas taikos labui. Galime priešintis pilietiniu nepaklusnumu. Priešinamės ne mirtimi, o pagarba gyvenimui. Labai gerbiame tuos, kurie atidavė savo gyvybes už mūsų tautos laisvę. Ir darsit patvirtiname, kad kiekvienas pilietis turi būti pasiruošęs ginti savo gyvenimą, laisvę ir kraštą.

4.2.6 Palestinos visuomeninės organizacijos, taip pat tarptautinės ir nevyriausybinės organizacijos, bei kai kurios religinės institucijos ragina visus individus, bendroves ir valstybes dalyvauti ekonominiame ir komerciniame visų okupacijos pagamintų prekių boikote. Mes tai vertiname kaip taikios rezistencijos logiką. Šios palaikymo kampanijos reikalauja būti atliktos drąsiai, atvirai pareiškiant, kad jų tikslas yra ne kerštas, o siekis pribaugti egzistuojantį didžiulį blogį, taip išlaisvinant ir neteisybės kaltininkus, ir jų aukas. Galutinis tikslas yra išlaisvinti abi tautas nuo ekstremistinių Izraelio vyriausybės pozicijų ir sujungti jas teisingumui ir susitaikymui. Tokia dvasia ir su stipriu atsidavimu mes galų gale pasieksime ilgai lauktą mūsų problemų sprendimą, kaip atsitiko Pietų Afrikos Respublikoje ir daugelyje kitų išsilaisvinimo iš priespaudos judėjimų.

4.3 Per savo meilę, mes nugalėsime neteisybę ir padėsime pamatus naujai visuomenei – ir mums, ir mūsų oponentams. Mūsų ateitis ir jų ateitis yra viena. Arba smurto ciklas, sunaikinsiantis mus abu, arba taika, kuria džiaugsimės kartu. Raginame Izraelį užbaigti mus žalojančius neteisingumus ir nebeiškraipinėti tiesos apsimitant, kad mūsų okupacija yra kova su terorizmu. „Terorizmo“ šaknys slypi žmogui padarytoje neteisybėje ir okupacijos blogyje. Tai juos reikia su šaknimis išrauti, jei nuoširdžiai norima sunaikinti „terorizmą“. Raginame Izraelio žmones būti mūsų partneriais taikoje, ne niekad nesibaigiančiame smurte. Priešinkimės blogiui – okupacijos blogiui ir pragariškam smurto ciklui – kartu.

5. Žodis mūsų broliams ir seserims

5.1 Šiandien susiduriame su blokuojamais keliais ir ateitimi, kuri žada tik sielvartą. Mūsų žodis visiems mūsų krikščionims broliams ir seserims – tai vilties, kantrybės, tvirtybės ir naujų veiksmų geresnei ateičiai sukurti žodis. Mes, krikščionys, nešame žinią pasauliui, ir toliau ją nešime nepaisydami erškėčio dyglių, nepaisydami kraujo ir kasdienių sunkumų. Dedame savo viltis į Dievą, kuris mums sumažins skausmą savo pasirinktu laiku. Tuo pat metu, mes dirbame santarvėje su Dievu ir Dievo valia, priešindamiesi blogiui ir priartindami dieną, kai teisingumas ir taika nugalės.

5.2 Tariame savo krikščionims broliams ir seserims: dabar yra atgailos laikas. Atgaila mus gražina į meilės bendruomenę – meilės kiekvienam, kuris kenčia, kaliniams, sužeistiesiems, neįgaliesiems, vaikams, iš kurių buvo atimta vaikystė, ir kiekvienam, kuris gedi artimo. Meilės komunija taria kiekvienam dvasios ir tiesos tikinčiajam: jei mano brolis įkalintas, ir aš esu įkalintas; jei kito namai sunaikinti, ir mano namai sunaikinti; kai nužudo mano brolių, nužudo ir mane. Susiduriame su tais pačiais iššūkiais; dalijamės tai, kas buvo ir tai, kas bus. Galbūt mes, individai ar Bažnyčios vadovai, tylėjome, kai reikėjo garsiai pasmerkti neteisybes ir dalintis skausmu. Dabar yra laikas atgailai už mūsų tylą, abejingumą, bendravimo trūkumą; galbūt todėl, kad nepakankamai ištvėringai siekėme savo misijos šiame krašte ir nuo jos nusisukome; o galbūt todėl, kad nepakankamai galvojome ir nuveikėme, kad pasiektume naują, visa apimančią viziją ir likome susiskaldę, taip silpnindami savo žodį. Laikas atgailai už rūpinimąsi savo institucijomis, kartais mūsų misijos kaina, nes taip nutildėme Šv. Dvasios Bažnyčioms duotą pranašišką balsą.

5.3 Raginame visus krikščionis likti tvirtais šiuo išbandymų laikotarpiu – lygiai kaip likome tvirti per amžius, kai keitėsi valstybės ir valdžios. Būkite kantrūs, tvirti ir pilni vilties, kad galėtumėte pripildyti širdis kiekvieno savo brolio ir sesers, su kuriais kartu patiriate vilties išbandymus. *„Verčiau šventai sergėkite savo širdyse Viešpatį Kristų, visuomet pasirengę įtikinamai atsakyti kiekvienam klausiančiam apie jumyse gyvenančią viltį“* (1 Pt 3:15). Būkite aktyvūs, kai tai paklūsta meilės principams; aukokitės, kai rezistencija to jūsų prašo, kad nugalėtume savo fizines ir dvasines kančias.

5.4 Mūsų, palestiniečių krikščionių, nėra daug, tačiau mūsų žinia didi ir svarbi. Mūsų žemei verkiant reikia meilės. Mūsų meilė yra žinia musulmonams ir žydams, ir visam pasauliui.

5.4.1 Mūsų žinia musulmonams – tai meilės žinia; tai žinia gyvenimo kartu, tai raginimas atsisakyti fanatizmo ir ekstremizmo. Tai taip pat žinia pasauliui, kad nevalia kurti stereotipų apie musulmonus, esą visi jie priešai, ir nevalia jų karikatūrinti kaip teroristų: privalome visi gyventi taikoje ir dialoge vieni su kitais.

5.4.2 Mūsų žinia žydams: net jei kovojome vieni su kitais praeityje ir dabartyje, visgi galime gyventi kartu ir mylėti vienas kitą. Galime organizuotis savo politinį gyvenimą su visomis jo painiavomis pagal šią meilės logiką ir jos galią – tada, kai okupacija baigsis ir teisingumas bus atitaisytas.

5.4.3 Tikėjimo žodis sako kiekvienam, kuris užsiima politine veikla: žmonės nebuvo sukurti neapykantai. Neleistina nekęsti, neleistina žudyti ar būti žudomam. Meilės kultūra – tai vienas kito priėmimo kultūra. Per ją mes tobuliname save, per ją padedami visuomenės pamatai.

6. Žodis pasaulio Bažnyčioms

6.1 Mūsų žodis pasaulio Bažnyčioms visų pirma yra dėkingumas už solidarumą, kurį mums parodėte savo žodžiais, darbais ir buvimu tarp mūsų. Tai pagyros žodis toms Bažnyčioms ir

tiems krikščionims, kurie palaiko Palestinos tautos apsisprendimo teisę. Tai solidarumo žinia tiems krikščionims ir toms Bažnyčioms, kurios buvo priverstos kentėti už tai, kad palaikė teisę ir teisingumą.

Tačiau taip pat tai ir kvietimas atgailai; kvietimas pergaltoti fundamentalistines teologines pozicijas, kurios remia Palestinos žmonių atžvilgiu nesąžiningus politinius sprendimus. Tai kvietimas stovėti kartu su engiamaisiais, taip laikantis Dievo žodžio apie gerąją naujieną visiems, o ne paversti šį žodį ginklu, užmušančiu engiamuosius. Dievo žodis yra meilės visiems Jo kūriniam žodis. Dievas nėra sąjungininkas ar oponentas vieno prieš kitą. Dievas yra visų Viešpats ir Jis myli visus, reikalauja teisingumo visiems ir iš visų, Jis visiems mums davė tuos pačius įsakymus. Prašome pasaulio Bažnyčių neprisidėti prie teologinio tiesos nuslėpimo apie neteisybes, kurias kenčiame. Klausime savo brolių ir seserų pasaulio Bažnyčiose: ar esate pasiruošę mums padėti atgauti laisvę, nes tai vienintelis būdas, kuriuo abi tautos gali pasiekti teisingumą, taiką, saugumą ir meilę?

6.2 Kad suprastumėte mūsų realybę, kreipiamės į jus, pasaulio Bažnyčias: atvykite ir pamatykite savo akimis. Mes pasižadame atlikti savo vaidmenį padėti jums suprasti mūsų realybės tiesą; priimsime jus kaip piligrimus, atvykstančius į Šventąją Žemę pasimelsti su taikos, meilės ir susitaikymo žinia. Sužinosite faktus, pažinsite šio krašto žmones – ir palestiniečius, ir izraeliečius.

6.3 Smerkiame visas rasizmo – ir religinio, ir etninio – formas, įskaitant antisemitizmą ir islamofobiją; raginame jus jį taip pat pasmerkti ir priešintis bet kokioms jo formoms. Tuo pat metu kviečiame jus kalbėti tiesos žodį ir užsiimti tiesos pozicijas, kai kalba eina apie Izraelio okupuojamą Palestinos žemę. Kaip jau minėjome, boikotą ir sprendimą neinvestuoti į okupacijos institucijas laikome nesmurtiniu įrankiu pasiekti teisingumui, taikai ir visų saugumui.

7. Žodis tarptautinei bendruomenei

7. Mūsų žodis tarptautinei bendruomenei yra užbaigti dvigubus standartus ir primygtinai reikalauti tarptautinės teisės vykdymo Palestinos klausimu. Selektyviniis tarptautinės teisės taikymas gresia tapti džiunglių įstatymu. Tokie veiksmai įteisina tam tikrų ginkluotų grupių bei valstybių teiginius, esą tarptautinė bendruomenė supranta tik karinės jėgos logiką. Todėl raginame visus prisidėti prie religinių ir visuomeninių institucijų anksčiau jau pasiūlyto veiksmų plano: ekonominių sankcijų ir Izraelio boikoto taikymo. Darkart kartojame, kad tai – ne keršto planas, o rimtas veiksmas, padėsiantis pasiekti teisingą ir galutinę taiką, kuri padės tašką Izraelio vykdomai Palestinos bei kitų arabų žemių okupacijai ir garantuos saugumą ir taiką visiems.

8. Žodis žydų ir musulmonų religiniams lyderiams

8. Galiausiai, kreipiamės į religinius ir dvasinius žydų ir musulmonų lyderius, su kuriais dalijamės ta pačia vizija, jog Dievas sukūrė žmogų ir suteikė visiems lygų orumą. Būtent todėl kiekvieno mūsų pareiga yra ginti engiamuosius ir jų orumą, Dievo suteiktą. Kartu pakilkime virš politinių pozicijų, kurios iki šiol visus mus nuvyllė ir veda tik į nesėkmę ir kančias.

9. Kvietimas mūsų Palestinos tautai ir izraeliečiams

9.1 Kviečiame pamatyti Dievo veidą kiekviename Jo kūrinyje ir nugalėti baimės ar rasės kliūtis, kad kartu sukurtume konstruktyvų dialogą ir neįstrigtume niekad nesibaigiančių manevrų rate, kuris siekia išlaikyti situaciją tokią, kokia ji dabar yra. Viliamės sukurti bendrą, lygybę ir dalijimusi,

o ne viršenybe, neigimu ar agresija paremtą viziją, kuri dabar bujoja po baimės ir saugumo pretekstu. Mes sakome, kad meilė yra įmanoma, kad abipusis pasitikėjimas yra įmanomas. Taigi ir taika yra įmanoma, kaip ir galutinis susitaikymas yra įmanomas. Tokiu būdu teisingumas ir saugumas bus pasiektas visiems.

9.2 Labai svarbu yra mokymas ir ugdymas. Mokomosios programos mums turi padėti pažinti vienas kitą tokius, kokie esame, o ne per konflikto, priešiško ar religinio fanatizmo prizmę. Šiandieninės mokomosios programos užnuodytos priešiško. Atėjo laikas naujoms programoms, kurios leistų pamatyti Dievo atvaizdą kitame žmoguje ir primintų, jog sugebame mylėti vienas kitą ir kartu kurti saugią ir taikią ateitį.

9.3 Bandymai paversti valstybę religine – nesvarbu, žydų ar islamo – ją uždusina, užrakina siaurose ribose ir paverčia ją valstybe, kuri praktikuoja diskriminaciją ir atskyrimą, kuri išaukština vieną pilietį prieš kitą. Kreipiamės į religingus žydus ir musulmonus: leiskite valstybei būti visų jos piliečių valstybe; leiskite jai būti sukurtai su pagarba visoms religijoms, o taip pat pagarba lygybei, teisingumui, laisvei ir pliuralizmui, ne tik vienai religijai ar jos kiekybinei daugumai.

9.4 Palestinos vadovams sakome: dabartiniai susiskaldymai silpnina mus visus ir tik sukelia dar daugiau kančių. Tokie susiskaldymai yra nepateisinami. Visų žmonių labui – o jis yra aukščiau politinių partijų – turime užbaigti šiuos susiskaldymus. Kreipiamės į tarptautinę bendruomenę su prašymu palaikyti vienybę ir gerbti Palestinos žmonių laisvai išreikštą valią.

9.5 Jeruzalė yra mūsų vizijos ir viso gyvenimo pamatas. Tai miestas, kuriam Dievas suteikė ypatingą svarbą žmonijos istorijoje. Tai miestas, į kurį žvelgia visi žmonės, miestas, kuriame jie susitiks draugystei ir meilei Vieno Dievo akivaizdoje, kaip sakė pranašas Izaijas: „*Ateityje įvyks – VIEŠPATIES Namų kalnas stovės tvirtai iškilęs virš kalnų ir bus už kalvas aukštesnis. Visos tautos plūs jo linkui (...) Taip jis išspręs ginčus tarp tautų, nuspręs daugelio žmonių bylas; jie perkals savo kalavijus į arklus, o ietis – į geneklį medžiams genėti. Viena tauta nebekels kalavijo prieš kitą, nebebus mokomasi kariauti*“ (Iz 2: 2-5). Šiandien Jeruzalėje gyvena trijų religijų, dviejų tautų žmonės; bet koks politinis sprendimas turi būti paremtas šia pranašiška vizija ir tarptautinėmis rezoliucijomis dėl Jeruzalės visumos ir vienumos. Tai pirmas dalykas, dėl kurio turi vykti derybos, nes Jeruzalės šventumo ir jos žinios pripažinimas taps įkvėpimo šaltiniu randant sprendimą visai problemai; o ši – tai daugiausia abipusio pasitikėjimo ir sugebėjimo šioje Dievo žemėje sukurti naują žemę problema.

10. Viltis ir tikėjimas Dievą

10. Kai nebėra jokios vilties, mes šaukiame viltį. Tikime Dievą, gerą ir teisingą. Tikime, kad Dievo gerumas galų gale triumfuos prieš neapykantos ir mirties blogį, kuris vis dar tęsiasi mūsų krašte. Vieną dieną mes regėsime čia „naują žemę“ ir „naują žmogų“, kuris sugebės pakilti iki meilės kiekvienam savo broliui ir seseriai dvasios.

